

De Rol van een YouTube Community in het Proces van Genderidentiteitsvorming

**Bachelorthesis Pedagogische Wetenschappen
(200600042)**

Universiteit Utrecht

Auteurs: Kimberly van Doorenmalen (6871755)
Anouk Lauwen (6923348)
Charlotte Vissers (6922708)
Datum: 21 juni 2020
Werkgroep: 2
Begeleider: Zowi Vermeire
Aantal referenties: 51

Abstract

YouTube is one of the most popular social media platforms among adolescents and can be seen as an informal learning environment. More insight in how adolescents experience their learning development on YouTube will result in knowledge about the three forms of education. In this qualitative research we focus on subjectification. We have investigated how young people (12-20 years old) learn about gender identity within the YouTube community of Jessie Maya. The research is split up into three sub-questions. Firstly, it is investigated how the community of Jessie Maya contributes towards transferring norms and values surrounding gender identity. Secondly, how adolescents are forming their opinion about gender identity. Thirdly, it is investigated how adolescents develop their self-concept around their own gender identity. Twenty-seven participants have been interviewed. We have reached the following conclusions. The online community of Jessie Maya contributes significantly towards shaping personal norms and values of young people. Jessie Maya stimulates the transfer of knowledge and understanding about transgenderism, gender diversity and its daily application. Furthermore, data suggests that Jessie Maya's community has an appreciative influence on adolescents' opinion regarding gender identity. For the third sub-question, we conclude that Jessie Maya's YouTube community contributes towards young peoples' development of self awareness and their own gender identity. This is achieved mainly through the openness of seeing gender as a construct and Jessie Maya's message of being yourself. Ultimately, our main research question within this qualitative study can be answered by summing up the findings from the sub-questions and therefore we argue that her audience perceives her as a role model.

Keywords: gender identity, norms and values, opinion forming, self-concept, YouTube

Inleiding

In de afgelopen tien jaar is het gebruik van sociale media bij jongeren gegroeid (Chassiakos, Radesky, Christakis, Moreno, & Cross, 2016; Twenge, Martin, & Spitzberg, 2019). Eén van deze sociale media platforms is YouTube. YouTube is, op Google na, de meest bezochte website wereldwijd (Alexa, 2018). Het platform is opgericht in 2005 en heeft inmiddels meer dan een miljard gebruikers (YouTube, 2018). Jongeren zijn een belangrijk publiek voor YouTube (Chau, 2011). Uit onderzoek van Mascheroni en Ólafsson (2014) blijkt dat 55% van alle jongeren die gebruikmaakt van sociale media, YouTube kiezen als favoriete site. Lagger, Lux en Marques (2017) laten in hun onderzoek zien dat 38% van de jongeren YouTube gebruikt als een middel om iets nieuws te leren.

YouTube onderscheidt zich tussen 'standaard YouTubers' en 'speciale YouTubers' (Ramos-Serrano & Herrero-Diz, 2016). Standaard YouTubers maken video's en delen deze met familie en vrienden, terwijl speciale YouTubers interacteren met de online community, reacties ontvangen en mensen hebben die op hun kanaal abonneren. Wenger (1998) duidt een community (leergemeenschap) aan als een groep mensen die een zorg, problemen of een passie voor een bepaald onderwerp delen. Ze verdiepen hun kennis op dat bepaalde gebied door met elkaar over dit onderwerp te praten (Wenger, 1998). Daarnaast ontwikkelden Lave en Wenger (1991) de leertheorie 'situated learning'. Zij duiden leren aan als een proces van sociale participatie waarbij het gaat om de ontwikkeling van geschikte sociale betrekkingen. Sociale interactie, wat via YouTube mogelijk is, is een belangrijke factor van gesitueerd leren. Mensen raken verbonden met een gemeenschap door verwerving van specifieke normen en waarden, kennis, ervaring en gedrag. Een mogelijke verklaring voor YouTube als een educatief hulpmiddel is de 'connected learning' theorie (Ito et al., 2013). Dit houdt in dat door middel van digitale media jongeren zelf inhoud opzoeken die aansluit bij hun interesses, hiervan leren en deze kennis delen. Zo kan YouTube gezien worden als een nieuwe, informele leeromgeving: een leeromgeving waar uiteenlopende vormen van educatie aan bod komen (Eftekhar, Fullwood, & Norris, 2014).

Biesta (2010) omschrijft drie functies van educatie: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie. In deze studie ligt de focus op de functie 'subjectificatie', dat te maken heeft met het unieke karakter van de mens. Het betreft de manier waarop educatie bijdraagt aan individuatie (Biesta, 2010). Deze functie kan volgens Biesta het beste worden begrepen als het tegenovergestelde van de socialisatiefunctie en geformuleerd worden als de vraag *hoe we zijn*, die we ook kunnen lezen als de vraag *hoe te zijn*. Het gaat niet om het toevoegen van 'nieuwkomers' in een bestaande gemeenschap, maar om manieren om je als individu te onderscheiden en onafhankelijk te zijn binnen een dergelijke gemeenschap. Biesta (2006) betoogt dat de vraag naar identiteit een reflexieve vraag is en uitgaat van hoe men zou willen zijn en hoe men zich zou willen presenteren. Bij deze

vraag gaat het alleen om het subject zelf en de gedachte over hoe hij of zij zich kan voordoen aan de wereld. Daarnaast beschrijft Erikson (1968) de ontwikkeling van identiteit als jezelf gaan zien als een bepaald persoon met bijbehorende gedragingen en gedachten. Deze gedragingen en gedachten zijn gelijk over situaties heen en passen bij de persoon die jij wilt zijn als volwassene.

In de adolescentiefase is het vormen van een identiteit een belangrijke ontwikkelingstaak (Côté & Levine, 1987; Erikson, 1963; Lavoie, 1994). Identiteit is onder te verdelen in specifieke vormen van identiteiten, waaronder genderidentiteit (Verhoeven, Poorthuis & Volman, 2017). Genderidentiteit verwijst naar in hoeverre de persoon zich identificeert met een bepaald gender (Steensma, Kreukels, De Vries, & Cohen-Kettenis, 2013). De laatste jaren is het aantal video's op YouTube met betrekking tot het onderwerp 'gender' drastisch gestegen (Wuest, 2014). Met name YouTube video's gemaakt door transgenders kunnen vanwege hun autobiografische en vaak informatieve karakter een belangrijk hulpmiddel zijn voor jongeren om zich te ontwikkelen op het gebied van genderidentiteit (Raun, 2015). Daarnaast kan YouTube een goed middel zijn om representatie, zichtbaarheid en aanwezigheid van transgenders te stimuleren, wat als belangrijk gezien wordt voor het bevorderen van kennis over en de acceptatie van de transgendergemeenschap in onze samenleving (Gauntlett, 2008). Iemand die open is over haar genderidentiteit op YouTube is Jessie Maya (YouTube, 2020). Zij deelde haar gehele transitieproces door middel van het maken van YouTube video's. Jessie Maya kan omschreven worden als een eerder genoemde 'speciale YouTuber'. Vanwege de educatieve rol van YouTube, de populariteit ervan onder jongeren en het stijgend aantal video's over het onderwerp 'gender', hopen wij te achterhalen hoe jongeren leren over genderidentiteit binnen een YouTube community. In deze studie staat daarom de volgende onderzoeksvraag centraal: 'Hoe leren jongeren binnen de YouTube community van Jessie Maya op het gebied van genderidentiteit?' Daarbij wordt gekeken naar de overdracht van normen en waarden op het gebied van genderidentiteit, het vormen van een kritische mening over genderidentiteit en het ontwikkelen van het zelfbeeld van jongeren rondom hun eigen genderidentiteit.

Ten eerste zal de focus liggen op de vraag hoe de community van Jessie Maya bijdraagt aan de overdracht van normen en waarden op het gebied van genderidentiteit. Normen en waarden kunnen worden gedefinieerd als veranderlijke doelen, variërend in belang, die dienen als leidende principes in het leven van een individu of een groep (Di Dio, Saragovi, & Koestner, 1996; Schwartz & Rubel, 2005). Volgens Cayari (2011) speelt YouTube een cruciale rol bij de vorming van persoonlijke normen en waarden. Uit een studie van Blakemore (2003) blijkt dat jongeren het steeds belangrijker vinden om gendernormen na te leven naarmate zij ouder worden. Gendernormen kunnen worden gezien als sociale normen over hoe het mannelijke en vrouwelijke geslacht zich zou moeten

gedragen (Twisk, Cense, Vijlbrief, Felten, & Emmen, 2017). Veel mensen zien deze normen als vanzelfsprekend en staan er weinig bij stil. Echter, strikte gendernormen kunnen maatschappelijke problemen veroorzaken, daaraan bijdragen of ze in stand houden (Twisk et al., 2017). Er is dus vanuit de literatuur bekend dat jongeren het steeds belangrijker vinden om gendernormen na te leven en dat de overdracht van normen en waarden plaats kan vinden op YouTube. Met dit onderzoek willen wij graag in kaart brengen of dit ook geldt binnen de community van Jessie Maya, wat deze normen en waarden zijn en hoe deze overdracht van normen en waarden precies verloopt.

Daarnaast zal dit onderzoek zich richten op hoe jongeren een kritische mening vormen over het onderwerp genderidentiteit. Een mening bestaat uit één of meerdere perspectieven. Door te weten dat er meerdere perspectieven bestaan zijn jongeren in staat een mening te vormen, waardoor zij competent zijn om keuzes die zij maken te kunnen onderbouwen (Luyckx et al., 2013). Vanaf een jonge leeftijd leren kinderen volgens de gender schematheorie van Bem (1985) wat het betekent om een jongen of een meisje te zijn. Tijdens de ontwikkeling van jongeren worden deze schema's steeds meer gekoppeld aan het zelfconcept en sturen zo geleidelijk toekomstige percepties, oordelen en gedragingen aan (Bem, 1985). Genderschema's zijn culturele definities van mannelijkheid en vrouwelijkheid, waaraan persoonlijkheidskenmerken en gedragingen worden gekoppeld (Ginn & Stiehl, 1999). De gender schematheorie stelt dat individuen bij het ontwikkelen van een genderidentiteit modellen van hetzelfde geslacht observeren om te leren over typisch vrouwelijk of mannelijk gedrag en hier een mening over vormen (Bem, 1985). Soortgelijke processen kunnen optreden voor hypergender-schema's en gedrag van anderen online (Van Oosten, Van den Bosch, & Peter, 2017). Dit verwijst naar de mate waarin iemand zijn eigen gedrag overeenkomt met het stereotype die aan zijn geslacht gelinkt wordt (Hogben, McGowan, & Dawson, 1998). Jongeren kunnen door het kijken naar hun omgeving of online platformen het hypergendergedrag van hen overnemen, wat invloed kan hebben op hun eigen genderidentiteit en daarbij aan hun ontwikkeling en hun meningsvorming rond het aspect genderidentiteit (Van Oosten et al., 2017). Dit onderzoek hoopt hieraan toe te voegen om te kijken of deze meningsvorming over genderidentiteit ook tot stand komt door het online platform YouTube, specifiek binnen de community van Jessie Maya. Daarnaast willen wij onderzoeken hoe deze meningsvorming tot stand komt.

Tot slot ligt in dit onderzoek de focus op hoe jongeren hun zelfbeeld ontwikkelen rondom hun eigen genderidentiteit. Marsh & Shavelson (1985) definiëren het zelfbeeld als de percepties die een persoon van zichzelf heeft, welke gevormd zijn door middel van interacties en ervaringen met diens omgeving. Sociale media, waaronder YouTube, kunnen een rol spelen in het ontwikkelen van een zelfbeeld (Van Oosten, 2016). Deze vorm van media geven jongeren de controle over hun eigen vorming en ontwikkeling door het informele en experimentele karakter (O'Keeffe & Clarke-Pearson, 2011). Onderzoek van

Lee (2014) toont aan dat er een positief verband is tussen de mate van sociale mediagebruik en de mate van sociaal vergelijken. Daaruit blijkt tevens dat jongeren vaker een negatief gevoel krijgen van het sociaal vergelijken en dat dit leidt tot een negatief zelfbeeld. De sociale vergelijkingstheorie van Festinger (1954) verklaart het bovengenoemde verband tussen sociale mediagebruik en het zelfbeeld. Deze theorie beweert dat mensen de drang hebben om zichzelf te vergelijken met anderen. Hoe men zichzelf ziet wordt beïnvloed door het vergelijken met anderen, met name met mensen die zij hoger achten dan zichzelf. Als jongeren zich vergelijken, heeft dit invloed op het gebied waarin zij zichzelf met anderen vergelijken (Festinger, 1954). Met dit onderzoek wordt hieraan toegevoegd hoe dit verband eruit ziet tussen het zelfbeeld van jongeren omtrent hun genderidentiteit en de YouTube community van Jessie Maya.

Het doel van deze studie is om informatie te verzamelen over de manieren waarop jongeren leren over genderidentiteit binnen de YouTube community van Jessie Maya. Hierbij is het van belang om te kijken naar de rol van een online platform als YouTube als een laagdrempelige educatieve bron voor jongeren. Deze vorm van leren verschilt van het schoolse perspectief waarbij leren plaatsvindt binnen een meer pedagogisch en didactisch kader (Livingstone, 2006). Dit inzicht is van maatschappelijk belang, omdat zo kennis opgedaan kan worden over hoe jongeren buiten school leerervaringen opdoen, wat aansluit bij het eerder genoemde 'situated learning' en 'connected learning' (Ito et al., 2013; Lave & Wenger, 1991). De verwachting is dat ons onderzoek binnen het pedagogische kader verschillende inzichten zal geven met betrekking tot online leerprocessen en de vorming van jongeren buiten de schoolse context.

Methode

Deze studie betreft een kwalitatief onderzoek, gezien het feit dat voor de beantwoording van de onderzoeksvraag de belevingen en (leer)ervaringen van de jongeren centraal staan. Een systematische en inductieve benadering van kwalitatief onderzoek is de grounded theory (Glaser & Strauss, 1967). Binnen de grounded theory wordt gesuggereerd dat onderzoekers conceptuele verbanden uit data moeten extrapoleren in plaats van het formuleren van hypotheses uit een bestaande theorie die getoetst kunnen worden (Glaser & Strauss, 1967; Morling, 2018; Morse, 2001). Deze methodiek is voornamelijk populair in studies met betrekking tot educatie (Morling, 2018). De grounded theory aanpak past binnen deze studie, omdat er onderzoek is gedaan naar de leerervaringen binnen een online community op YouTube. Het doel van de grounded theory is om theorie te construeren over kwesties die van belang zijn in het leven van mensen (Glaser & Strauss, 1967; Strauss & Corbin, 1998). Onze resultaten zullen bijdragen aan nieuwe inzichten op het gebied van leerervaringen van jongeren op YouTube, specifiek met betrekking tot het leren over genderidentiteit.

Instrumenten

In dit onderzoek is gebruikgemaakt van semigestructureerde diepte-interviews. Denscombe (2010) benoemt dat deze manier van interviewen helpt bij het onderzoeken van gevoelens, ervaringen en meningen. Dit is binnen ons onderzoek belangrijk, omdat wij deze componenten hebben kunnen gebruiken om inzicht te krijgen in de leerervaringen van jongeren op YouTube. Daarnaast is het een veelgebruikte manier van interviewen binnen de grounded theory (Denscombe, 2010). Het zorgt ervoor dat de onderzoekers flexibel kunnen interviewen, waarbij goed ingespeeld kan worden op de antwoorden van de participanten. Op deze manier hadden we de mogelijkheid om dieper in te gaan op de antwoorden van de participanten en kregen wij meer informatie over hetgeen zij belangrijk vinden. De theoretische concepten/kernbegrippen van de hoofd- en deelvragen zijn geoperationaliseerd tot conceptuele definities (zie bijlage 1). Aan de hand van deze definities is er een topiclijst opgesteld als leidraad voor de interviews (zie bijlage 2).

Steekproef

De data zijn verzameld onder 27 jongeren (N=27) tussen de 12 en 20 jaar oud ($M=16,4$). Deze jongeren zijn actief op YouTube binnen de community van Jessie Maya. Dit wil zeggen dat zij in de afgelopen vijf jaar video's van Jessie Maya hebben gekeken. Desbetreffende leeftijdscategorie is gekozen, omdat deze groep volgens cijfers van het CBS (2019) het meeste gebruikmaakt van sociale media, waaronder YouTube. Er is gebruikgemaakt van een doelgerichte steekproef (Neuman, 2014). De participanten zijn verworven via het Instagramprofiel van Jessie Maya, omdat dit een gemakkelijke manier is om met de jongeren in contact te kunnen komen. Verschillende volgers van Jessie Maya zijn benaderd door middel van een bericht via de chatfunctie met de vraag of zij geïnteresseerd waren om deel te nemen aan het onderzoek. Daarnaast werd hen gevraagd of zij tussen de 12 en 20 jaar oud zijn en of zij de YouTube video's van Jessie Maya kijken, zodat we zeker wisten dat ze binnen onze onderzoekspopulatie vallen. Er is daarnaast gebruikgemaakt van een sneeuwbalsteekproef, waarbij deelgenomen participanten nieuwe participanten hebben aangedragen (Neuman, 2014). Hiervoor is gekozen, omdat dit een gemakkelijke manier is om veel participanten te werven. Een nadeel van deze steekproeftrekking is dat we mogelijk één bepaalde groep binnen de community van Jessie Maya hebben gesproken, wat de externe validiteit van het onderzoek kan aantasten.

Procedure

Voor de werving van de participanten zijn van tevoren twee berichten opgesteld: één voor het eerste contact en één voor wanneer de persoon geïnteresseerd was om deel te nemen aan het onderzoek (zie bijlage 3). Vervolgens werd een afspraak ingepland. Bij participanten <16 jaar werd toestemming gevraagd aan de ouder(s)/verzorger(s). Ook zijn de participanten op de hoogte gebracht van de consequenties van hun deelname door middel van het informed consent. Na goedkeuring van de participanten zijn er

geluidsopnames gemaakt van de interviews. Deze geluidsopnames zijn enkel beschikbaar voor de onderzoekers zelf, de docentbegeleider Z. Vermeire en onderzoekers betrokken bij het project 'Young People's Learning in Digital Worlds'.

De interviews zijn online afgenomen ($M=38:04$ minuten) waarvan twaalf door te chatten, veertien door middel van videobellen en één offline. Vervolgens zijn deze zorgvuldig getranscribeerd aan de hand van de chatgesprekken en gemaakte geluidsopnamen. De transcripten zijn geanalyseerd op basis van technieken ontleend aan de grounded theory (Glaser & Strauss, 1967) met behulp van het programma NVivo. Allereerst werden tekstfragmenten voorzien van een globaal label, oftewel open coderen (Boeije, 2005). Vervolgens is er axiaal gecodeerd. Hierbij zijn bij elkaar horende codes samengevoegd, zodat bepaalde thema's werden gevormd die meer overkoepelend van aard zijn. De derde en laatste vorm van het coderen betreft het selectief coderen. Hiermee komen hoofdthema's tot stand en ontstaat er een theorievorming. Dit is passend bij een inductieve benadering (Glaser & Strauss, 1967).

Validiteit en betrouwbaarheid

De validiteit van een kwalitatief onderzoek wordt bepaald door de mate waarin het beeld dat geschetst wordt overeenkomt met de werkelijkheid (Neuman, 2014). Dit is zo goed mogelijk gerealiseerd door de interviews op te nemen en deze te transcriberen. Hiermee wordt het letterlijke antwoord van de participant en dus de interne validiteit gewaarborgd. Een kwalitatieve vorm van dataverzameling en data-analyse is vaak open voor verschillende interpretaties (Neuman, 2014). Het is daarom onwaarschijnlijk dat exact dezelfde resultaten worden gevonden wanneer het onderzoek herhaald wordt. Er is echter zo goed mogelijk bijgedragen aan de betrouwbaarheid door de semi-structuur van de interviews te volgen en de te onderzoeken begrippen te operationaliseren. Daarnaast wordt de betrouwbaarheid verhoogd doordat er sprake is van onderzoekerstriangulatie. Er is namelijk samengewerkt tussen alle drie de onderzoekers in het verzamelen en analyseren van de data (Denscombe, 2010).

Ethische reflectie

Onze rol als beginnend onderzoekers zorgt voor een aantal risico's die belangrijk zijn om in acht te nemen. Allereerst kan onze manier van interviewen invloed hebben gehad op de antwoorden van de participanten. Het was belangrijk om de vraagstelling zo open mogelijk te houden, zodat de participanten niet een bepaalde richting op werden gestuurd. Dit heeft invloed op de betrouwbaarheid, omdat het de participanten zo weinig mogelijk heeft geleid tot bepaalde antwoorden. Zo werd er in ieder interview breed begonnen: eerst algemene vragen over het gebruik van YouTube en de redenen voor het kijken naar Jessie Maya en vervolgens werd ingegaan op het onderwerp 'genderidentiteit'. Hierbij zorgden de onderzoekers ervoor eigen meningen en opvattingen over

genderidentiteit los te laten, door de interviewvragen zo open en objectief mogelijk te stellen.

Daarnaast kan het zijn dat de participanten niet volledig eerlijk antwoord hebben gegeven op bepaalde vragen. Hier dient rekening mee gehouden te worden, omdat ook dit invloed heeft op de betrouwbaarheid van het onderzoek. Om eerlijke, uitgebreide antwoorden van de participanten te stimuleren is ervoor gezorgd dat er een vertrouwensband werd gecreëerd, wat gedaan werd door vooraf een luchtig praatje te maken om de participant op zijn of haar gemak te stellen. Ook was het goed om het interview met een luchtig onderwerp af te sluiten, omdat het praten over genderidentiteit een gevoelig onderwerp kan zijn. Dit werd gedaan door de topic 'community' (zie bijlage 2) als laatste te behandelen en ruimte te bieden voor evaluatie van het gesprek.

Het informed consent werd via Qualtrics naar de participanten verzonden. Vervolgens is gevraagd aan de participanten om dit formulier goed door te nemen (eventueel samen met ouders/verzorgers) en deze te ondertekenen. Door middel van het informed consent waren zij geïnformeerd over de consequenties van deelname aan het onderzoek.

Resultaten

In de resultatensectie wordt aan de hand van de afgenomen interviews de belangrijkste bevindingen besproken. In totaal zijn er 27 jongeren ($N=27$) bevroegd tussen de 12 en 20 jaar oud ($M=16,4$) over hun leerervaringen op het gebied van genderidentiteit binnen de community van Jessie Maya. Hiervan zijn negen participanten geïnterviewd over normen en waarden, acht over meningsvorming en tien over zelfbeeld. In Tabel 1 wordt de onderzoeksgroep overzichtelijk weergegeven. Allereerst wordt een beeld geschetst van de online community van Jessie Maya die is ontstaan naar aanleiding van de interviews. Daarna zullen we de resultaten per deelvraag bespreken. Vervolgens wordt een samenvatting gegeven met de belangrijkste resultaten met betrekking tot de hoofdvraag. De resultaten worden ondersteund door geanonimiseerde citaten.

Tabel 1

Kenmerken participanten

P	Geslacht (m/v)	Leeftijd in jaren	Methode van afname
1	V	20	3
2	V	15	1
3	V	14	5
4	V	13	1
5	V	14	1
6	V	16	1
7	V	18	3
8	V	15	3
9	V	20	6
10	V	20	3
11	M	14	1
12	M	19	3
13	M	20	3
14	V	16	1
15	V	20	1
16	V	16	3
17	V	14	3
18	M	15	2
19	M	19	4
20	V	14	1
21	V	18	1
22	M	13	1
23	V	13	1
24	V	20	5
25	M	18	5
26	V	16	5
27	V	12	5

Noot. De methode van afname: Via de chat van Instagram (1),
via de chat van Microsoft Teams (2), via videobellen op Microsoft Teams (3),
via videobellen op Skype (4), via videobellen op Instagram (5), via offline (6).

Naar aanleiding van de interviews is een globaal beeld ontstaan van de YouTube community van Jessie Maya. De participanten zijn onder andere bevraagd over hoe lang zij Jessie Maya volgen, of ze zich onderdeel voelen van de community en wat de redenen zijn voor het volgen van Jessie Maya. De participanten volgen de YouTube video's van Jessie Maya gemiddeld drie jaar. Twee participanten vertellen dat zij online contact hebben met andere volgers. Daarnaast geven twintig participanten aan offline te interacteren met andere volgers, familieleden of vrienden over de video's van Jessie Maya. De overige participanten (N=5) interacteren niet met anderen over de video's van Jessie Maya. Elf participanten geven aan zich onderdeel te voelen van de YouTube community van Jessie Maya, in tegenstelling tot de andere zestien participanten die zich geen onderdeel voelen van de community. Er worden door de participanten verschillende redenen genoemd waarom ze naar de YouTube video's van Jessie Maya kijken. Veertien jongeren geven aan dat zij kijken vanwege haar karakter, waar met name haar humor een grote rol in speelt.

Negen participanten kijken omdat zij geïnteresseerd zijn in het transitieproces. Daarnaast kijken vier participanten vanwege haar beauty/make-up video's. Bovengenoemde bevindingen helpen ons inzicht te krijgen in de community met betrekking tot de motieven van jongeren voor het kijken naar de YouTube video's van Jessie Maya. Deze resultaten zijn relevant voor het onderzoek, omdat het iets zegt over de betrokkenheid van de jongeren binnen de community. Onderstaand worden de resultaten per deelvraag besproken. Daarna volgt een samenvatting met de belangrijkste resultaten met betrekking tot de hoofdvraag.

Normen en waarden

Voor de eerste deelvraag is onderzoek gedaan naar hoe de YouTube community van Jessie Maya bijdraagt aan de overdracht van normen en waarden rondom genderidentiteit. Deze resultaten laten zien of er volgens de jongeren sprake is van overdracht van normen en waarden rondom genderidentiteit en hoe deze overdracht volgens hen plaatsvindt. Twee belangrijke thema's zijn voortgekomen uit de data, namelijk 'kennis' en 'leidend principe'.

Het eerste thema 'kennis' is ontstaan doordat aan de participanten onder andere is gevraagd wat zij vinden van het delen van het transitieproces en wat het doel en het maatschappelijke belang hiervan kan zijn. Hierbij is gekeken naar welke kennis met betrekking tot de overdracht van normen en waarden de participanten meenemen door het kijken van de YouTube video's van Jessie Maya. Zes participanten geven aan dat ze het positief vinden dat Jessie Maya haar transitieproces deelt. Ze vertellen dat ze daardoor meer hebben geleerd over de inhoud van het begrip 'transgender' en het transitieproces. Zo benoemt participant 14: "Voor ik de video's van haar proces had gezien, wist ik niet zo uitgebreid wat transgender eigenlijk inhoudt. En wat voor effect dat heeft op de persoon die een transitie ondergaat". De overige participanten (N=3) zeggen hier niets over. Alle negen participanten geven aan dat ze, sinds het kijken van de YouTube video's van Jessie Maya over haar transitieproces, meer begrip en respect hebben gekregen voor transgenders en het transitieproces. Hiervan ervaren drie participanten het als positief dat erover gesproken wordt, zodat het taboe wordt doorbroken. Participant 16 zegt daarover: "Vroeger werd er niet heel veel over gepraat wanneer wilde veranderen of iemand zichzelf wilde zijn en niet goed voelde in hun lichaam. En nu kan er openlijk over worden gepraat en ook mede dankzij dat soort video's dat mensen dat gewoon online zetten. Ja, dat is toch wel een verandering". Daarnaast zijn de participanten gevraagd Jessie Maya als persoon te omschrijven en om redenen te benoemen waarom ze haar blijven volgen. Zeven participanten gaven aan tips, inspiratie en motivatie te halen uit haar video's over beauty, transgenderisme en het transitieproces. Ook benoemen vier participanten erbij dat ze praat over herkenbare situaties, waaruit ze inspiratie halen over hoe ze hiermee om kunnen gaan en dat ze geleerd hebben te relativiseren. Jessie Maya wordt door acht

participanten ook benoemt als voorbeeld voor andere transgenders met betrekking tot het geven van inspiratie, moed, kennis en zelfvertrouwen. Twee participanten geven echter aan dat hier ook een nadeel aan zit, namelijk dat Jessie Maya de plastische chirurgie voor jongeren normaliseert. Participant 13 vertelt: "Ze ook laat zien [...] hoe normaal het is [...] wat helemaal niet zo is. Plastische chirurgie etcetera en dat vind ik [...] te ver in gaat en dat ze dat normaliseert zeg maar voor haar jong publiek". Uit dit thema komt dus naar voren dat de participanten ervaren dat er normen en waarden overgedragen worden op het gebied van begrip en respect voor transgenders. Dit komt door de kennis over het transitieproces die zij hebben vergaard via de content van Jessie Maya.

Het tweede thema behorend bij deze deelvraag over de overdracht van normen en waarden is 'leidend principe'. Hieronder zal aangetoond worden dat de YouTube community van Jessie Maya bijdraagt aan een leidend principe in het leven van de participanten. Wanneer werd gevraagd wat de participanten vanuit de video's meenemen in hun dagelijkse leven, gaven zeven participanten aan dat Jessie Maya haar kijkers stimuleert om jezelf te zijn en om je niet te veel aan te trekken van de mening van anderen. Participant 12 zegt daarover: "Je gewoon lekker moet doen wat je zelf wilt [...] wel echt de boodschap die ze wel overdraagt". Daarnaast stelt participant 16 dat het ook betrekking heeft op het uiterlijk: "Trek je niet teveel aan van andere mensen en doe gewoon wat je leuk vindt, want zij maakt zich ook op, op een manier dat veel mensen niet zouden durven [...]. Dus, het kan". Zeven participanten geven aan dat voor hen gender geen rol speelt in hun dagelijkse leven. Uit dit thema komt dus naar voren dat volgens de jongeren de normen en waarden overgedragen worden om jezelf te zijn en om je niets aan te trekken van de mening van anderen, doordat Jessie Maya dit als boodschap uitdraagt in haar video's.

Meningsvorming

Ten tweede is onderzocht hoe de YouTube community van Jessie Maya bijdraagt aan het vormen van een kritische mening over genderidentiteit. Daarbij is gekeken naar hoe deze meningsvorming tot stand komt volgens de participanten. Hieruit zijn de volgende thema's gekomen: 'mening door transitie-video's', 'meningsverandering' en 'acceptatie'.

Het eerste thema 'mening door transitie-video's' gaat over de mate waarin de jongeren een mening hebben gevormd over genderidentiteit door het kijken naar de transitie-video's van Jessie Maya. Hierbij is ten eerste onderzocht of er überhaupt een meningsvorming plaatsvindt volgens de participanten. Zeven participanten zijn bekend met de transitie-video's van Jessie Maya, waarvan vier participanten aangeven dat ze de video's kijken omdat ze het interessant vinden om het verloop van een transitieproces te zien. Participant 21 geeft aan niet naar deze video's te kijken, omdat ze de andere video's van Jessie Maya leuker vindt. Zeven participanten geven aan het knap te vinden dat Jessie

Maya deze video's maakt en deelt. Participant 24 zegt daar het volgende over: "Ik vind het heel bijzonder dat ze haar transitie zo open deelt, want er zijn best veel mensen nog die dat raar vinden". Daarnaast geven zeven participanten aan respect en/of bewondering te hebben voor transgenders. Participant 22 zegt hierover: "Ik ben zelf een Moslima, in mijn geloof is het ten strengste verboden om jezelf te veranderen, maar ik vind dat je gewoon moet zijn wie je wilt zijn". Van deze zeven participanten geven er vier aan het vooral belangrijk te vinden dat transgenders zichzelf kunnen zijn. Dit in tegenstelling tot één participant die aangeeft geen mening te hebben over transgenders. Uit dit thema komt dus naar voren dat de jongeren wel degelijk een mening vormen over genderidentiteit door de video's van Jessie Maya en dat deze mening gevormd wordt door de video's over haar transitieproces.

Het tweede thema is 'meningsverandering'. Hierbij blijkt dat het kijken van de YouTube video's van Jessie heeft gezorgd voor een meningsverandering bij de jongeren omtrent genderidentiteit. Hieronder wordt met name beschreven hoe deze meningsverandering tot stand is gekomen. Vijf participanten geven aan dat het kijken van de video's hun mening heeft veranderd over transgenders. Daarentegen geven drie participanten aan dat hun mening onveranderd is gebleven. Participant 21 benoemt: "Ik was altijd al zo dat alles prima is, zo ben ik ook opgevoed, niks raars". Vier participanten geven aan dat de video's waarin Jessie Maya openlijk vertelt over haar transitieproces het meeste hebben bijgedragen aan het veranderen van hun mening over transgenders. Hierbij geven de participanten aan dat dit vooral komt doordat je veel te weten komt over haar transitieproces. Zo praat Jessie Maya ook over haar gevoel en vertelt ze wat het voor haar betekent om een transitie te ondergaan. Participant 28 geeft hierbij als voorbeeld: "Ja, ik denk de video's zeg maar dat ze je echt meeneemt in haar traject". Participant 22, die aangeeft dat transgenderisme van haar geloof verboden is, benoemt daarbij het eerst raar te vinden, maar dat dit voornamelijk kwam door de invloed van haar omgeving. De video's hebben haar van mening veranderd en zij zegt hierover: "Hoe meer ik erover begon te denken, it makes sense". Participant 26 benoemt twee specifieke video's die het meeste aan zijn meningsverandering hebben bijgedragen, namelijk de video waarin ze vertelt geweigerd te worden bij het mannen- en vrouwentoilet en de video waarin ze vertelt dat er in het begin geen één merk met haar wilde samenwerken omdat ze in transitie was. Participant 26: "Dat was wel een voorbeeld waarvan je denkt dat is wel heftig dat dat in Nederland zo gebeurt". Daarnaast vertelt hij dat hij door deze video's veel meer van mening is dat de maatschappij de hokjes 'man en vrouw' meer los moet laten. Uit dit thema blijkt dus dat de content van Jessie Maya bijdraagt aan het veranderen van de mening van jongeren rondom het onderwerp 'genderidentiteit'. Dit gebeurt doordat Jessie Maya openlijk vertelt over haar transitieproces in haar YouTube video's, waardoor de jongeren meer te weten zijn gekomen over wat dit proces inhoudt.

Het derde thema betreft 'acceptatie'. De participanten beweren dat zij meer acceptatie hebben ontwikkeld op het gebied van genderidentiteit door het kijken van de YouTube video's van Jessie Maya. Hierin staat centraal hoe deze acceptatie tot stand is gekomen. Vijf participanten zijn van mening dat de transitie-video's van Jessie Maya anderen helpen om meer begrip en respect te krijgen voor transgenders, waarvan vier participanten zeggen dat dit komt doordat je het vooral beter leert begrijpen. "Zodat mensen die geen transgender zijn het toch beter kunnen begrijpen. Waardoor ik denk dat er in de maatschappij ook minder botsingen ontstaan, want ik denk dat veel botsingen vaak ontstaan uit onwetendheid" (participant 26). Ook geven vijf participanten aan dat deze video's mensen kunnen helpen die in een soortgelijke situatie als Jessie Maya zitten. Als redenen hiervoor worden gegeven dat dit komt doordat zij veel van Jessie Maya kunnen leren en doordat de YouTube video's hen steun kunnen bieden. Participant 23 zegt daarover: "Ze is goed voor kinderen die gepest worden of mensen die struggelen met hun seksualiteit en/of onzeker zijn. Ze weet hoe het voelt en dus begrijpt ze ons ook". Hierbij geven zes participanten aan dat Jessie Maya hen ook helpt met de boodschap dat je je niets van anderen aan moet trekken. Vijf participanten zeggen hierover dat ze hen meegeeft om altijd jezelf te blijven. Middels dit thema komt dus naar voren dat de jongeren meer acceptatie ontwikkelen voor transgenders. Deze acceptatie is tot stand gekomen doordat zij, middels de content van Jessie Maya, transgenders en het transitieproces beter begrijpen. Daarnaast komt naar voren dat zij van mening zijn dat de YouTube video's van Jessie Maya zorgen voor meer acceptatie in de maatschappij omtrent transgenders.

Zelfbeeld

De derde deelvraag heeft betrekking op hoe de YouTube community van Jessie Maya bijdraagt aan het zelfbeeld van jongeren rondom hun eigen genderidentiteit. Er zijn drie belangrijke thema's voortgekomen uit dit onderzoek: 'jezelf zijn', 'bewustwording' en 'zelfverzekerdheid'.

Het eerste thema is 'jezelf zijn'. Zo vertellen zeven participanten dat zij geleerd hebben om zichzelf te zijn op het gebied van hun genderidentiteit door het kijken naar de YouTube video's van Jessie Maya. Zij geven aan dat dit komt doordat Jessie Maya zelf erg open is over haar genderidentiteit en het transitieproces en doordat de jongeren zien dat zij gelukkig is door zichzelf te zijn. Participant 2 zegt hierover: "Ik heb geleerd dat als je er zelf gelukkig van wordt om die aanpassingen te doen, dat je het gewoon moet doen". Dit citaat weerspiegelt hetgeen wat de overige zes participanten ook geleerd hebben door te kijken naar de video's van Jessie Maya: dat je moet doen wat je zelf wilt. Dit in tegenstelling tot de andere drie participanten, die aangeven dat zij het altijd al gemakkelijk vonden om zichzelf te zijn en dat dit niet door de video's van Jessie Maya is gekomen. Zij geven aan dat zij het juist leuk vinden om naar haar te kijken, omdat ze zich herkennen in het feit dat Jessie Maya zichzelf is. Daarnaast probeert Jessie Maya volgens vijf

participanten een boodschap over te brengen, namelijk dat je mag zijn wie je bent. Participant 1 zegt daarover: "Dus ik denk dat haar boodschap is van, dat je je gewoon niet hoeft te schamen, dat je gewoon [...] moet durven zijn wie je bent". Dit citaat geeft weer wat de overige vier participanten ook beweren. De vijf participanten vertellen dat deze boodschap voor hen oplevert dat zij meer zichzelf durven te zijn. Dit thema geeft aan dat de jongeren een zelfbeeld ontwikkeling rondom hun genderidentiteit waarin het belangrijk is om jezelf te durven zijn. Volgens de jongeren komt dit doordat zij zien hoe gelukkig Jessie Maya is door haarzelf te zijn in haar YouTube video's op het gebied van haar genderidentiteit.

Het tweede thema 'bewustwording' heeft betrekking tot de mate waarin de jongeren bewust zijn geworden van hun eigen genderidentiteit en hoe deze bewustwording gecreëerd wordt door middel van de content van Jessie Maya. Zes participanten beweren dat zij bewuster naar zichzelf zijn gaan kijken op het gebied van hun genderidentiteit, doordat Jessie Maya hier erg open over is. Drie van deze zes participanten vertellen dat zij bewuster zijn geworden van hun gender. Volgens één van deze drie participanten speelt de plastische chirurgie van Jessie Maya hierin een rol, omdat zij hierdoor kritischer is gaan kijken naar haar eigen vrouwelijke kenmerken, met name in haar gezicht. De andere drie participanten geven aan dat zij zich bewust zijn geworden van het feit dat zij in het goede lichaam zijn geboren en dat zij beseffen hoe moeilijk het zou zijn wanneer dit niet het geval is. Alle tien de participanten geven aan dat zij nooit hebben getwijfeld aan hun genderidentiteit, maar denken dat het voor mensen die hier wel aan twijfelen helpend kan zijn om naar de video's van Jessie Maya te kijken: "En ook voor misschien andere transgenders, dat ze een soort van rolmodel-achtig iemand hebben. Van: zij is transgender, en zij gaat er zo mee om, misschien dat ik er ook zo mee om kan gaan" (participant 8). Alle participanten geven dus aan te denken dat de video's van Jessie Maya helpend kunnen zijn voor transgenders, omdat Jessie Maya een voorbeeld voor hen zou kunnen zijn. Participant 3 vertelt dat zij zelf iemand kan helpen in haar omgeving die twijfelt over haar genderidentiteit, doordat ze de video's van Jessie Maya kijkt. Ze beweert dat ze hierdoor kennis heeft opgedaan waardoor ze diegene kan helpen met bepaalde inzichten en daarbij steun kan bieden. Dit thema geeft dus weer dat er meer bewustwording is gecreëerd bij jongeren rondom hun eigen genderidentiteit en dat dit komt doordat Jessie Maya hier open over is in haar YouTube video's.

Het laatste thema is 'zelfverzekerdheid'. Dit thema is ontstaan, doordat vijf participanten beweren dat zij zelfverzekerder zijn geworden door het kijken naar de YouTube video's van Jessie Maya. Een participant zegt daar het volgende over: "Bijvoorbeeld eerst boeide het mij heel erg veel wat mensen van mij dachten [...] maar toen ik Jessie Maya's video's steeds meer ging kijken, maakte me het niet echt meer uit wat mensen van mij denken" (participant 4). Dit citaat weerspiegelt hetgeen dat de

overige vier participanten ook hebben ervaren, namelijk dat ze zich minder druk maken over wat anderen van hen vinden. Zij vertellen dat doordat Jessie Maya een bepaalde zekere houding inneemt over haar genderidentiteit, zij daar een voorbeeld aan nemen. Dit komt volgens de participanten omdat Jessie Maya laat zien dat het haar niet uitmaakt hoe anderen over haar denken en dat je goed bent zoals je bent. Wat opvalt is dat alle vijf de participanten die aangeven hier zelfverzekerder van te zijn geworden in de jongere leeftijdscategorie vallen (12 t/m 15 jaar oud). De andere vijf participanten die in de oudere leeftijdscategorie vallen (16 t/m 20 jaar oud) kunnen zich echter wel voorstellen dat de houding van Jessie Maya helpend kan zijn voor jongeren. Uit dit thema komt dus naar voren dat jongeren een voorbeeld nemen aan de zelfverzekerde houding van Jessie Maya in haar YouTube video's, waardoor met name de jongeren uit de leeftijdscategorie 12 t/m 15 jaar oud ervaren te leren om een zelfverzekerde zelfbeeld te ontwikkelen omtrent hun genderidentiteit.

Leerervaringen op het gebied van genderidentiteit

Tot slot worden de belangrijkste resultaten met betrekking tot de hoofdvraag beschreven. Bij de hoofdvraag staat centraal hoe de jongeren leren op het gebied van genderidentiteit binnen de YouTube community van Jessie Maya. De leerervaringen van jongeren over genderidentiteit binnen de YouTube community van Jessie Maya zijn veelal tot stand gekomen door de transitie-video's van Jessie Maya waarin ze haar ervaringen deelt en uitleg geeft over het verloop van een transitieproces. Dit heeft bijgedragen aan het vergaren van kennis over transgenderisme en het transitieproces. Achttien participanten geven namelijk aan dat zij meer te weten zijn gekomen over wat het transitieproces precies inhoudt doordat Jessie Maya hier open over praat in haar video's. "Dat het een ontzettend zwaar proces is [...] en dat het niet alleen maar, dat je [...] geopereerd wordt en het is klaar. Maar op de wachtlijst staan, en wat het mentaal allemaal met je doet. Dat ja, ja dat wist ik gewoon allemaal niet" (respondent 7). Daarbij geven zestien participanten aan dat zij meer begrip en respect hebben gekregen voor transgenders door het besef dat het een zwaar proces is wat zij moeten doorstaan. Als redenen hiervoor noemden de participanten dat Jessie Maya benoemt wat het voor haar betekent om in transitie te gaan en hoe zij zich daarbij voelt. De meeste participanten (N=24) vinden daarnaast dat Jessie Maya een voorbeeld kan zijn voor andere transgenders. Zij denken namelijk dat zij een steun kan zijn voor hen doordat zij zich in haar kunnen herkennen. De participanten (N=20) vertellen dat zij door Jessie Maya gestimuleerd worden om zichzelf te zijn en om zich niet te veel aan te trekken van wat anderen van hen vinden, door de zelfverzekerde houding die Jessie Maya uitstraalt in haar video's. Ook komt dit volgens de participanten doordat zij dit als boodschap mee wil geven. Deze boodschap komt, in de ervaring van de participanten, terug in de manier waarop ze zich kleed en opmaakt. Hierbij doet Jessie Maya volgens de participanten echt wat ze zelf

wil en laat ze zien dat zij zich niets aantrekt van de mening van anderen. Op basis van het voorafgaande kunnen we dus zeggen dat in de ervaring van jongeren ze met name over genderidentiteit leren door de voorbeeldfunctie van Jessie Maya en het overdragen van kennis over transgenderisme door het delen van haar transitieproces, wat voor de participanten heeft bijgedragen aan meer begrip en respect voor genderdiversiteit.

Conclusie en discussie

Het doel van deze studie was om informatie te verzamelen over de manieren waarop jongeren leren over genderidentiteit binnen de YouTube community van Jessie Maya. Hierbij lag de focus op de overdracht van normen en waarden, het vormen van een kritische mening over genderidentiteit en het ontwikkelen van het zelfbeeld van jongeren rondom hun eigen genderidentiteit. De verwachting dat ons onderzoek verschillende inzichten zou geven met betrekking tot het leren en de vorming van jongeren buiten de schoolse context klopt: we kunnen concluderen dat jongeren ervaren dat zij op verschillende manieren leren binnen de YouTube community van Jessie Maya op het gebied van genderidentiteit. Naar aanleiding van de resultaten kunnen er enkele conclusies worden getrokken per deelonderwerp die samen leiden tot een antwoord op de hoofdvraag.

Normen en waarden

Met betrekking tot de vraag hoe de YouTube community van Jessie Maya een bijdrage levert aan de overdracht van normen en waarden rondom genderidentiteit kunnen verschillende conclusies worden getrokken. Allereerst hebben de jongeren (N=9) meer begrip en respect ontwikkeld voor transgenders en het transitieproces door kennis hierover te vergaren via de YouTube video's van Jessie Maya. Dit sluit aan bij wat Gauntlett (2008) beweert, namelijk dat YouTube een goed middel is om representatie, zichtbaarheid en aanwezigheid van transgenders te stimuleren, wat als belangrijk gezien wordt voor het bevorderen van kennis over en de acceptatie van de transgendergemeenschap in onze samenleving. Ten tweede vinden de jongeren (N=8) Jessie Maya een voorbeeld voor andere transgenders met betrekking tot het geven van inspiratie, moed, kennis en zelfvertrouwen. De keerzijde is dat een aantal jongeren (N=2) vinden dat Jessie Maya plastische chirurgie normaliseert. Verder onderzoek zou zich kunnen verdiepen in de effecten van de transitie-video's van Jessie Maya op jongeren omtrent het normaliseren van plastische chirurgie.

Verder valt uit de resultaten te concluderen dat de YouTube video's van Jessie Maya vooral van invloed zijn op de persoonlijke normen en waarden als leidend principe in het leven van een individu. Dit valt binnen de eerder genoemde definitie van Di Dio et al. (1996) en Schwartz en Rubel (2005) van normen en waarden. Het uit zich vooral in het zijn van jezelf en om je niets van anderen aan te trekken. Jessie Maya en haar manier van zichzelf presenteren in haar video's maken een belangrijk deel uit van hun kijk op genderdiversiteit in het dagelijkse leven. Dit spreekt de uitspraak van Blakemore (2003)

tegen. Daar wordt namelijk gesteld dat jongeren het steeds belangrijker vinden om gendernormen na te leven naarmate zij ouder worden. Veel mensen zien deze normen als vanzelfsprekend en staan er weinig bij stil (Twisk et al., 2017). Echter, alle jongeren vinden dat het belangrijk is om jezelf te zijn en dat je je niets moet aantrekken van wat anderen vinden. Hieruit kan geconcludeerd dat de jongeren op basis van dit onderzoek de gendernorm anders ervaren en dat deze niet meer als vanzelfsprekend gezien kan worden. Volgens de jongeren (N=3) is het juist belangrijk dat er meer over wordt gesproken en dat het taboe doorbroken wordt. Echter, de gendernorm blijft wel hetzelfde en onveranderlijk in de zin dat de meeste jongeren (N=7) beweren dat hun gender voor hen geen rol speelt in het dagelijkse leven. Concluderend is te zeggen dat de YouTube community van Jessie Maya een bijdrage levert aan de overdracht van normen en waarden rondom genderidentiteit met betrekking tot de algemene kijk op genderdiversiteit. Dit uit zich in meer kennis over transgenderisme en het transitieproces waardoor er meer begrip en respect ontstaat voor genderdiversiteit. Daarnaast worden de normen en waarden overgedragen om jezelf te zijn en om je niets van anderen aan te trekken.

Meningsvorming

Over de meningsvorming van jongeren rondom genderidentiteit door het kijken van de YouTube video's van Jessie Maya kunnen een aantal conclusies worden geformuleerd. Ten eerste hebben de jongeren (N=5) veel geleerd over het verloop van een transitieproces, wat hun mening rondom transgenders heeft veranderd. Dit komt door het kijken naar de transitie-video's van Jessie Maya. Dit sluit aan bij de definitie van 'meningsvorming', namelijk dat jongeren in staat zijn om een mening te vormen door te weten dat er meerdere perspectieven bestaan (Luyckx et al., 2013). Dit is in tegenstelling tot de jongeren (N=3) die aangeven dat hun mening niet veranderd is en dat hun mening vooral gevormd is door hun opvoeding. Verder onderzoek kan aantonen wat de relatie is tussen de rol van opvoeding en de kijk op transgenderisme. Ten tweede hebben de jongeren (N=5) meer respect en begrip gekregen voor transgenders door het kijken naar de transitie-video's. Dit komt volgens de jongeren doordat Jessie Maya open en eerlijk vertelt over haar transitieproces, waarbij ze haar gevoelens en emoties laat zien. Dit sluit aan bij wat Van Oosten et al. (2017) zeggen over hypergendergedrag, namelijk dat jongeren door het kijken naar hun omgeving of online platformen het hypergendergedrag van hen overnemen, wat invloed kan hebben op hun eigen genderidentiteit en daarbij aan hun ontwikkeling en hun meningsvorming rondom het aspect genderidentiteit. Opvallend is dat tijdens de ontwikkeling van jongeren de koppeling wordt gemaakt van het zelfconcept en het sturen van toekomstige percepties, oordelen en gedragingen van de in de inleiding genoemde gender schematheorie van Bem (1985). Echter, dit is niet met betrekking tot een mening vormen over typisch vrouwelijk of mannelijk gedrag door hetzelfde geslacht te observeren zoals Bem (1985) het omschrijft, maar het gaat verder

dan dat. De jongeren (N=4) geven namelijk aan rondom het aspect genderidentiteit het belangrijk te vinden dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn. Er kan tenslotte geconcludeerd worden dat de jongeren van mening zijn dat de transitie-video's helpen om meer begrip te krijgen voor transgenders in de maatschappij. Als reden hiervoor wordt door de jongeren vooral benoemd dat dit komt omdat je als kijker veel te weten komt over transgenders. Dit neemt volgens de jongeren veel onbegrip weg, omdat mensen het op deze manier beter gaan begrijpen. Ook dit sluit aan bij wat Gauntlett (2008) benoemt over YouTube als middel voor het bevorderen van kennis over en de acceptatie van de transgendergemeenschap in onze samenleving, wat ook benoemd wordt in bovenstaande conclusie over normen en waarden. Met betrekking tot deze deelvraag kan geconcludeerd worden dat jongeren door middel van de transitie-video's van Jessie Maya een mening vormen over genderidentiteit. Daarnaast is er ook sprake van meningsverandering, waarbij de jongeren meer begrip en respect hebben gekregen voor transgenders en het transitieproces.

Zelfbeeld

Over de ontwikkeling van het zelfbeeld van jongeren met betrekking tot hun eigen genderidentiteit kan ten eerste de conclusie gesteld worden dat de jongeren (N=7) een zelfverzekerde perceptie van zichzelf ontwikkelen door de YouTube community van Jessie Maya. Jessie Maya laat namelijk duidelijk in haar video's zien hoe belangrijk het is om jezelf te zijn en om te doen wat je zelf wilt. Dit komt overeen met de definitie van het zelfbeeld, namelijk dat het percepties zijn die een persoon van zichzelf heeft, welke gevormd zijn door middel van interacties en ervaringen met diens omgeving (Marsh & Shavelson, 1985). Ten tweede kan geconcludeerd worden dat er bij een groot deel van de jongeren (N=6) bewustwording is gecreëerd met betrekking tot hun eigen genderidentiteit. Zo zijn deze jongeren bewuster geworden van hun eigen gender en van het feit dat zij in het goede lichaam geboren zijn. Deze bewustwording komt tot stand door de openheid van Jessie Maya over het onderwerp 'gender'. Doordat deze jongeren Jessie Maya open horen spreken over haar genderidentiteit, zijn zij bewuster gaan denken over hun eigen gender. Alle jongeren (N=10) denken daarnaast dat het voor transgenders helpend kan zijn om naar de video's van Jessie Maya te kijken, zodat zij op die manier een rolmodel hebben waar ze een voorbeeld aan kunnen nemen. Dit valt te verklaren middels de vergelijkingstheorie van Festinger (1954) die in de inleiding besproken wordt. Deze theorie beweert dat men de drang heeft om zichzelf te vergelijken met anderen. Wanneer jongeren zich vergelijken, heeft dit invloed op het gebied waarin zij zichzelf met anderen vergelijken. In het onderzoek van Lee (2014) komt naar voren dat jongeren vaker een negatief gevoel krijgen van het sociaal vergelijken en dat dit leidt tot een negatief zelfbeeld. Echter kan op basis van dit onderzoek geconcludeerd worden dat de YouTube community van Jessie Maya niet leidt tot een negatief zelfbeeld bij jongeren, maar juist een zelfverzekerd

zelfbeeld met betrekking tot hun genderidentiteit. Door vervolgonderzoek met een grotere steekproef kan aangetoond worden of dit gegeneraliseerd kan worden naar de gehele YouTube community van Jessie Maya. Met betrekking tot deze deelvraag kan dus geconcludeerd worden dat de community bijdraagt aan het ontwikkelen van een zelfverzekerd zelfbeeld van jongeren omtrent hun eigen genderidentiteit door de openheid die er heerst over het onderwerp 'gender' binnen de YouTube community van Jessie Maya en de boodschap van Jessie Maya om jezelf te durven zijn.

Leerervaringen op het gebied van genderidentiteit

Met betrekking tot de hoofdvraag kan geconcludeerd worden dat jongeren ervaren dat zij via de YouTube video's van Jessie Maya leren over genderidentiteit. Zij leren hierover doordat Jessie Maya open praat over het onderwerp 'gender' in haar video's, met name in de video's met betrekking tot haar transitieproces. Hierdoor vergaren de jongeren kennis over transgenderisme en over wat het transitieproces inhoudt. Deze leerprocessen komen overeen met het gegeven dat YouTube kan worden gezien als een nieuwe, informele leeromgeving (Eftekhar et al., 2014). Jongeren leren namelijk door de informatie die zij verkrijgen via de video's van Jessie Maya en door hierover te interacteren met anderen. Wat opvalt is dat jongeren binnen de community van Jessie Maya nauwelijks online interacteren met elkaar (N=2), maar met name offline (N=20). Het feit dat de jongeren wel interacteren met elkaar over de YouTube video's van Jessie Maya komt overeen met de definitie van Lave en Wenger (1991) die aangeeft dat leren plaatsvindt door sociale interacties. Daarnaast geeft Wenger (1998) aan dat een community (leergemeenschap) een groep mensen is die een zorg, problemen of passie voor een bepaald onderwerp delen. Ze verdiepen hun kennis op dat bepaalde gebied door met elkaar over dit onderwerp te praten. Ook dit is van toepassing binnen de YouTube community van Jessie Maya, omdat de jongeren hun kennis verdiepen over transgenderisme en het transitieproces door interactie die met name offline plaatsvindt met andere volgers, vrienden en familieleden. Dit sluit ook aan bij de 'connected learning' theorie waarbij jongeren zelf inhoud opzoeken die aansluit bij hun interesse, hiervan leren en deze kennis delen (Ito et al., 2013). Echter dient er grootschaliger onderzoek gedaan te worden om meer generaliserende uitspraken te kunnen doen over de community. Opvallend is echter dat duidelijk terugkomt dat jongeren kennis vergaren over transgenderisme en het transitieproces, maar dat zij zich over het algemeen niet bewust onderdeel voelen van de YouTube community. Het merendeel (N=16) van de jongeren geeft aan dat ze zich geen onderdeel voelen van de YouTube community van Jessie Maya, maar aan de hand van de definitie van Wenger (1998) zijn ze dit wel degelijk. Dit zou te maken kunnen hebben met dat het begrip community anders geïnterpreteerd wordt door het merendeel van de jongeren of omdat ze het zelf niet op die manier zien. Daarnaast komt duidelijk naar voren dat er, in de ervaring van de jongeren, meer begrip en respect voor genderdiversiteit

ontstaat. Dit komt volgens de jongeren doordat zij de ervaringen van Jessie Maya omtrent haar gehele transitieproces meekrijgen. Ook geven de jongeren aan dat zij denken dat Jessie Maya een voorbeeld kan zijn voor andere transgenders of mensen die twijfelen over hun genderidentiteit, doordat zij fungeert als een rolmodel. De resultaten laten zien dat Jessie Maya de jongeren stimuleert om zichzelf te zijn, door dit als boodschap mee te geven in haar YouTube video's. Dit komt overeen met de definitie van de educatiefunctie 'subjectificatie' van Biesta (2010), namelijk dat educatie bijdraagt aan individuatie, waarbij het gaat om je te ontwikkelen als zelf handelend individu.

Op de vraag hoe jongeren leren binnen de YouTube community van Jessie Maya op het gebied van genderidentiteit kan gezegd worden dat zij leren door de openheid over het onderwerp 'gender' die er heerst binnen de community. Dit met name in de video's die gaan over haar transitieproces. Hierdoor hebben de jongeren meer begrip en respect ontwikkeld voor genderdiversiteit. Daarnaast leren zij door met elkaar te interacteren over het onderwerp 'gender', waarbij deze interactie voor een groot deel offline plaatsvindt. Tot slot leren zij door Jessie Maya als voorbeeldfunctie te zien. De jongeren krijgen namelijk als boodschap mee om zichzelf te zijn op het gebied van hun eigen genderidentiteit.

Limitaties onderzoek

Er zijn een aantal limitaties te noemen ten opzichte van dit kwalitatieve onderzoek. Ten eerste viel tijdens het werven van participanten op dat veel jongeren bereid waren om deel te nemen aan het onderzoek, maar niet wilden videobellen. Als redenen werden gegeven dat zij zich niet comfortabel voelden bij videobellen of niet mochten videobellen van hun ouder(s). Omdat dit veel voorkwam, is door de onderzoekers besloten om ook chatten toe te voegen als methode voor het afnemen van de interviews. Dit om ervoor te zorgen dat we wel voldoende participanten hadden en daarbij genoeg informatie konden verzamelen om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Uiteindelijk is het gelukt om meer dan de helft van de interviews uit te voeren door middel van videobellen. Dit was een meerwaarde voor het onderzoek, doordat er tijdens videobellen meer informatie verzameld kon worden dan tijdens een chatgesprek, namelijk rondom stemgebruik, gezichtsuitdrukking en lichaamshouding.

Ten tweede zijn er fouten gemaakt tijdens de afname van de interviews. Een voorbeeld hiervan is dat de onderzoekers bij een aantal interviews onbewust sturende vragen hebben gesteld. Er zaten enkele vragen tussen die de participant onbewust in een bepaalde richting stuurde. Hierdoor is een bepaalde mening van de participanten uitgelokt, wat mogelijk heeft geleid tot sociaal wenselijke antwoorden. Daarnaast gaven de onderzoekers in enkele interviews kort hun oordeel over de reactie van de participant, doordat zij bijvoorbeeld aangaven het ergens mee eens te zijn of hun waardering te uiten voor het antwoord van de participant. Door deze fouten zijn de onderzoekers niet helemaal objectief gebleven. In een vervolgonderzoek kan dit vermeden worden door als

onderzoeker bewustwording te creëren over een niet-sturende en objectieve houding. Een andere manier om dit te vermijden in een vervolgonderzoek is om gestructureerde interviews af te nemen, waarbij niet afgeweken wordt van vooraf opgestelde vragen.

Ten derde zijn er limitaties ten opzichte van het onderwerp. Gaandeweg het onderzoek kwamen de onderzoekers erachter dat er is gekozen voor een redelijk abstract onderwerp. In verloop van het onderzoek kwamen de onderzoekers er dan ook achter dat het onderwerp 'genderidentiteit' niet door alle drie de onderzoekers op dezelfde manier werd geïnterpreteerd. Tijdens het schrijven van de theoretische inleiding kwam dit vooral naar voren. De onderzoekers hadden achteraf gezien het onderwerp concreter moeten maken, zodat er door de onderzoekers meer op hetzelfde en specifieke onderwerp gericht werd. Ook kan er door een concreet onderwerp te kiezen gemakkelijker de diepte ingegaan worden.

Tot slot is een suggestie voor vervolgonderzoek om te onderzoeken wat de rol is van de YouTube community van Jessie Maya specifiek voor de LGBTQ-gemeenschap, of nog specifieker voor transgenders. Dit omdat het opvalt dat veel jongeren verwachten dat de community helpend kan zijn voor andere transgenders, vanwege het informatieve en steunende karakter. Wij weten niet van de geïnterviewde jongeren of dat zij behoren tot de LGBTQ-gemeenschap, omdat hier niet specifiek naar gevraagd is. Wel kwam dit bij één interview aan de orde, waaruit opvallende en interessante resultaten kwamen waar in een vervolgonderzoek dieper op ingegaan kan worden.

Referenties

- Alexa. (2018). *The top 500 sites on the web*. Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <http://www.alexa.com/topsites>
- Bem, S. L. (1985). Androgyny and Gender Schema Theory: A Conceptual and. *Psychology and gender*, 32, 179.
- Biesta, G. (2006). *Beyond learning. Democratic Education for a Human Future*. Paradigm Publishers. Boulder London.
- Biesta, G. (2010). "On the Weakness of Education". *Philosophy of Education Yearbook*, 354–362.
- Blakemore, J. E. O. (2003). Children's beliefs about violating gender norms: Boys shouldn't look like girls, and girls shouldn't act like boys. *Sex Roles*, 48, 411–419. doi:10.1023/A:1023574427720
- Boeije, H. R. (2005). *Analyseren in kwalitatief onderzoek: Denken en doen*. Amsterdam, Nederland: Boom Uitgevers.
- Burgess, J., & Green, J. (2013). *YouTube: Online video and participatory culture*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Carver, P. R., Yunger, J. L., & Perry, D. G. (2003). Gender identity and adjustment in middle childhood. *Sex Roles*, 49, 95-109. doi:10.1023/A:1024423012063
- Cayari, C. (2011). The YouTube effect: How YouTube has provided new ways to consume, create, and share music. *International Journal of Education & the Arts*, 12(6), 1-30.
- CBS. (2019). *Internet; toegang, gebruik en faciliteiten*. Geraadpleegd op 30 maart 2020, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83429ned/table?fromstatweb>
- Chassiakos, R. Y. L., Radesky, J., Christakis, D., Moreno, M. A., & Cross, C. (2016). Children and adolescents and digital media. *Pediatrics*, 138. doi:10.1542/peds.2016-2593
- Chau, C. (2011). YouTube as a participatory culture. *New Directions for Student Leadership*, 128, 65-75. doi:10.1002/yl.376
- Côté, J. E., & Levine, C. (1987). A formulation of Erikson's theory of ego identity formation. *Developmental Review*, 7(4), 273–325. doi: 10.1016/0273-2297(87)90015-3
- Denscombe, M. (2010). *The good research guide: For small-scale social research projects*. Berkshire, Engeland: McGraw-Hill.
- Di Dio, L., Saragovi, C., & Koestner, R. (1996). Linking personal values to gender. *Sex roles*, 34, 621-636. doi:10.1007/BF01551498

- Eftekhar, A., Fullwood, C., & Morris, N. (2014). Capturing personality from Facebook photos and photo-related activities: How much exposure do you need? *Computers in Human Behaviour, 37*, 162-170. doi:10.1016/j.chb.2014.04.048
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and Society* (2nd ed.). New York, NY: Norton.
- Erikson, E.H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. New York: Norton.
- Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations, 7*, 117-140. doi:10.1177/001872675400700202
- Gauntlett, D. (2008). *Media, gender and identity: An introduction*. Abingdon, England: Routledge.
- Ginn, S. R., & Stiehl, S. (1999). Effects of sex, gender schema, and gender-related activities on mental rotation. *Perceptual and motor skills, 88*(1), 342-350.
- Glaser, B., & Strauss, A. (1967). *The discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine.
- Hogben, M., McGowan, S., & Dawson, L. J. (1998). Hypergender Ideology Scale. *Handbook of Sexuality-Related Measures, 287*.
- Illeris, K. (2007). *How we learn: Learning and non-learning in school and beyond*. Denmark: Routledge.
- Ito, M., Gutierrez, K., Livingstone, S., Penuel, B., Rhodes, J., Salen, K., Schor, J., . . . Graig Watkins, S. (2013). *Connected Learning: An Agenda for Research and Design*. Irvine, CA: Digital Media and Learning Research Hub.
- Lagger, C., Lux, M., & Marques, O. (2017). What makes people watch online videos: An exploratory study. *Computer Entertainment, 15*(2), 1-43. doi:10.1145/3034706
- Lave, J. & Wenger, E. (1991). *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lavoie, J. C. (1994). Identity in adolescence: Issues of theory, structure and transition. *Journal of Adolescence, 17*(1), 17 – 28. doi: 10.1006/jado.1994.1003
- Lee, S. Y. (2014). How do people compare themselves with others on social network sites?: The case of Facebook. *Computers in Human Behavior, 32*, 253-250. doi:10.1016/j.chb.2013.12.009
- Livingstone, D. W. (2006). Informal learning: Conceptual distinctions and preliminary findings. *Counterpoints, 249*, 203-227. Verkregen van http://www.jstor.org.proxy.library.uu.nl/stable/42979596?seq=1#page_scan_tab_contents
- Luyckx, K., Klimstra, T. A., Duriez, B., Van Petegem, S., Beyers, W., Teppers, E., & Goossens, L. (2013). Personal identity processes and self-esteem: Temporal sequences in high school and college students. *Journal of Research in Personality, 47*(2), 159–170. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2012.10.005>

- Marsh, H. W., & Shavelson, R. (1985). Self-concept: Its multifaceted, hierarchical structure. *Educational Psychologist, 20*, 107-123.
doi:10.1207/s15326985ep2003_1
- Mascheroni, G., & Ólafsson, K. (2014). *Net Children Go Mobile: Risks and Opportunities*. 2nd ed. Milano: Educatt.
- Morling, B. (2018). *Research methods in psychology: evaluating a world of information* (3e ed.). New York: W. W. Norton & Company.
- Morse, J. (2001). Situating grounded theory within qualitative inquiry. In R. Schreiber & P. N. Stern (Eds.), *Using grounded theory in nursing* (pp. 1-16). New York: Springer.
- Neuman, W. L. (2014). *Understanding research*. Harlow, Engeland: Pearson Education.
- Van Oosten, A. (2016). "Sexy selfies": Over de rol van sociale media bij (zelf-)seksualisering onder jongeren. *Tijdschrift voor Seksuologie, 40*, 61-67.
- Van Oosten, J. M. F., Van den Bosch, L. & Peter, J. (2017). Gender roles on social networking sites: investigating reciprocal relationships between Dutch adolescents' hypermasculinity and hyperfemininity and sexy online self-presentations. *Journal of Children and Media, 11*(2), 147-166. doi: 10.1080/17482798.2017.1304970
- O'Keeffe, G. S., Clarke-Pearson, K. (2011). The impact of social media on children, adolescents, and families. *American Academy of Pediatrics, 127*, 800-804.
doi:10.1542/peds.2011-0054
- Raun, T. (2015). Video blogging as a vehicle of transformation: Exploring the intersection between trans identity and information technology. *International Journal of Cultural Studies, 18*, 365-378. doi: 10.1177/1367877913513696
- Ramos-Serrano, M., & Herrero-Diz, P. (2016). Unboxing and brands: YouTubers phenomenon through the case study of evantubehd. *Prisma Social, 1*, 91-120.
- Schwartz, S. H., & Rubel, T. (2005). Sex differences in value priorities: Cross-cultural and multimethod studies. *Journal of Personality and Social Psychology, 89*(6), 1010-1028. doi: 10.1037/0022-3514.89.6.1010
- Steensma, T. D., Kreukels, B. P. C., De Vries, A. L. C., Cohen-Kettenis, P. T. (2013). Gender identity development adolescence. *Hormones and Behavior, 64*, 288-297.
doi: org/10.1016/j.yhbeh.2013.02.020
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Twenge, J. M., Martin, G. N., & Spitzberg, B. H. (2019). Trends in U.S. adolescents' media use, 1976-2016: The rise of digital media, the decline of tv, and the (near) demise of print. *Psychology of Popular Media Culture, 2019*, 329-345. doi:10.1037/ppm0000203

- Twisk, D., Cense, M., Vijlbrief, A., Felten, H., & Emmen, M. (2017). *Literatuurstudie. Alliantie genderdiversiteit*. Geraadpleegd op 18 juni 2020, van <https://www.movisie.nl/sites/default/files/bestanden/documenten/literatuurstudie-alliantie-genderdiversiteit.pdf>
- Verhoeven, M., Poorthuis, A. M. G., & Volman, M. (2017). *Exploreren kun je leren: De rol van onderwijs in de identiteitsontwikkeling van leerlingen*. Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2017/08/Exploreren-kun-je-leren-De-rol-van-onderwijs-in-de-identiteitsontwikkeling-van-leerlingen.pdf>
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice. Learning, Meaning and Identity*. New York: Cambridge University Press, Cambridge.
- Wuest, B. (2014). Stories like mine: Coming out videos and queer identities on YouTube. In C. Pullen (Eds.), *Queer Youth and Media Cultures* (pp 19-33). doi:10.1057/9781137383556_2
- YouTube. (2018). *Persruimte; Statistieken*. Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://www.youtube.com/yt/press/nl/>
- YouTube. (2020). *Jessie Maya*. Geraadpleegd op 9 maart 2020, van <https://www.youtube.com/channel/UC5Gln0pukcrhQXakxVz0PJg>

Bijlage 1. Operationalisatie

<i>Theoretisch concept</i>	<i>Conceptuele definitie</i>	<i>Dimensies</i>	<i>Indicatoren</i>
Leren	Leren impliceert alle vormen die tot permanente veranderingen leiden in de capaciteit, kunde en kennis van iemand (Illeris, 2007). Volgens Lave en Wenger (1991) vindt leren plaats in interacties en samenwerking met anderen.	<ul style="list-style-type: none"> • Capaciteit • Kunde • Kennis • Interacties met anderen 	<ul style="list-style-type: none"> • De capaciteit van de adolescent is veranderd. • De kunde van de adolescent is veranderd. • De kennis van de adolescent is veranderd. • De adolescent leert door middel van interacties met anderen.
YouTube	YouTube is een social media platform waar iedereen eenvoudig content (video's) kan plaatsen en dit van elkaar kan bekijken (Burgers & Green, 2013).	<ul style="list-style-type: none"> • Content (video's) 	<ul style="list-style-type: none"> • De adolescent maakt gebruik van YouTube door het kijken en/of plaatsen van content (video's).

Community	Een community is een groep mensen die een zorg, set problemen of een passie voor een bepaald onderwerp delen. Daarnaast verdiepen ze hun kennis en expertise op dat bepaalde gebied, door met elkaar over dit onderwerp te praten (Wenger, 1998).	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg delen • Set problemen delen • Passie delen • Kennis/expertise verdiepen 	<ul style="list-style-type: none"> • De adolescent deelt een zorg voor een bepaald onderwerp. • De adolescent deelt een set problemen voor een bepaald onderwerp. • De adolescent deelt een passie voor een bepaald onderwerp. • De adolescent verdiept zijn kennis/expertise op een bepaald gebied.
Subjectificatie	Biesta (2010) spreekt over drie doeldomeinen in het onderwijs, namelijk: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie. Subjectificatie betekent volgens Biesta dat ieder mens uniek is en wordt gezien als een zelf handelend	<ul style="list-style-type: none"> • Uniek mens • Zelf handelend individu 	<ul style="list-style-type: none"> • De adolescent is uniek. • De adolescent is een zelf handelend individu.

	individu (Biesta, 2010).		
Identiteitsontwikkeling	Identiteitsontwikkeling is jezelf gaan zien als een bepaald persoon met bijbehorende gedragingen en gedachten. Deze gedragingen en gedachten zijn gelijk over situaties heen en passen bij de persoon die jij wilt zijn als volwassene (Erikson, 1968).	<ul style="list-style-type: none"> • Gedragingen • Gedachten • Gelijk over situaties heen • Persoon die jij wilt zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • De adolescent ziet zichzelf als een bepaald persoon met bijbehorende gedragingen. • De adolescent ziet zichzelf als een bepaald persoon met bijbehorende gedachten. • De gedragingen en gedachten van de adolescent zijn gelijk over situaties heen. • De gedragingen en gedachten passen bij de persoon die de adolescent wilt zijn als volwassenen.
Genderidentiteit	Genderidentiteit is een complex systeem van opvattingen van een persoon over zichzelf en het gevoel van zijn/haar mannelijkheid of vrouwelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> • Opvattingen • Gevoel 	<ul style="list-style-type: none"> • De opvattingen van een adolescent over mannelijkheid en vrouwelijkheid. • Het gevoel van de adolescent over zichzelf en zijn/haar vrouwelijkheid of mannelijkheid.

	(Carver, Yunger, & Perry, 2003).		
Normen en waarden	Normen en waarden zijn veranderlijke doelen, variërend in belang, die dienen als leidende principes in het leven van een individu of een groep (Di Dio, Saragovi, & Koestner, 1996; Schwartz & Rubel, 2005).	<ul style="list-style-type: none"> • Veranderlijke doelen • Variërend belang • Leidende principes individu/groep 	<ul style="list-style-type: none"> • De doelen van adolescenten veranderen over tijd. • De doelen van de adolescent variëren in mate van belangrijkheid. • De doelen dienen als leidende principes in het leven van een adolescent of de online community.
Meningsvorming	Een mening bestaat uit één of meerdere perspectieven. Door te weten dat er meerdere perspectieven bestaan zijn jongeren in staat een mening te vormen. Door het vormen van een mening zijn zij in staat keuzes die zij	<ul style="list-style-type: none"> • Perspectieven • Onderbouwen 	<ul style="list-style-type: none"> • De adolescent weet dat er meerdere perspectieven bestaan. • De adolescent is in staat een keuze/mening te kunnen onderbouwen.

	<p>maken te kunnen onderbouwen (Luyckx et al., 2013).</p>		
Zelfbeeld	<p>Marsh en Shavelson (1985) definiëren het zelfbeeld als de percepties die een persoon van zichzelf heeft, welke gevormd zijn door middel van interacties en ervaringen met diens omgeving.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Percepties • Interacties met omgeving • Ervaringen met omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> • De adolescent heeft bepaalde percepties van zichzelf. • De percepties van de adolescent zijn gevormd door interacties met zijn/haar omgeving. • De percepties van de adolescent zijn gevormd door ervaringen met zijn/haar omgeving.

Bijlage 2. Topiclijst

Introductie

- Kennismaking
- Doel, opbouw en inhoud interview toelichten
- Uitleg over het gebruik en verwerking van de gegevens

Algemeen: hoe leren jongeren binnen de YouTube community van Jessie Maya op het gebied van genderidentiteit?

YouTube

- Hoeveel uur per week besteed jij ongeveer op YouTube?
- Welke kanalen kijk je op YouTube? Waarom deze?

Jessie Maya

- Hoe heb jij Jessie Maya online leren kennen?
- Waarom volg je haar?
- Hoe lang volg je haar al?
- Hoe vaak kijk je naar de YouTube video's van Jessie Maya?
- Wat vind jij van de YouTube video's van Jessie Maya?
- Wat vind je leuk aan haar video's en wat niet? Waarom?
- Naar welke YouTube video's van Jessie Maya kijk je? Waarom kijk je daar naar? Waarom kijk je daar niet naar?
- Hoe zou jij Jessie Maya als persoon omschrijven?

Community

- Heb je online contact met andere mensen die ook naar de YouTube video's van Jessie Maya kijken? Zo ja, hoe ben je met hen in contact gekomen?
- Waar praten jullie over?
- Laat je weleens een comment achter onder de video's van Jessie Maya? Zo ja, wat zet je dan in zo'n comment? Zo nee, waarom niet?
- Voel jij jezelf onderdeel van de online community van Jessie Maya?

Leerervaringen op het gebied van genderidentiteit

- Vind jij dat Jessie Maya een duidelijke boodschap heeft in haar YouTube video's? Zo ja, welke en wat heeft deze boodschap jou opgeleverd?
- Wat neem jij mee in het dagelijks leven door het kijken naar haar YouTube video's?
- Ben je bekend met haar video's over haar transitieproces?
- Heb je video's over haar transitieproces gekeken?
- Heeft het kijken van deze video's jou iets opgeleverd? Zo ja, wat?

Deelvraag 1: hoe draagt de community van Jessie Maya bij aan de overdracht van normen en waarden rondom genderidentiteit?

Normen en waarden

- Waarom ben je begonnen met het kijken naar de video's van Jessie Maya?
- Kijk je nog steeds met diezelfde reden naar haar video's?
- Zijn er onderwerpen waar je over nadenkt sinds je kijkt naar de video's van Jessie Maya?
- Over welke onderwerpen ben je meer gaan nadenken of praten sinds je kijkt naar de video's van Jessie? Zo ja, met wie?
- Wat vind je anders aan de video's van Jessie Maya over make-up en tattoos dan haar video's over haar transitieproces?
- Wat vind je ervan dat ze video's maakt en deelt over haar transitieproces?
- Waarom kan het maatschappelijk gezien belangrijk zijn dat ze deze video's maakt en deelt?
- Speelt gender een rol in hoe jij naar jezelf kijkt? Zo ja, hoe?
- Hoe dacht je hierover x jaar/maanden/weken geleden (afhankelijk van wanneer ze zijn begonnen met kijken naar Jessie Maya)?

Deelvraag 2: hoe draagt de community van Jessie Maya bij aan het vormen van een kritische mening over genderidentiteit?

Meningsvorming

- Kijk jij op tegen Jessie Maya als persoon? Zo ja, waarom wel, zo nee, waarom niet?
- Is jouw blik veranderd met betrekking tot gender door het kijken van de video's van Jessie Maya? Zo ja, hoe?
- Wat vind jij van de transitie-videos van Jessie Maya?
- Wat vind jij ervan dat Jessie Maya openlijk op YouTube praat over haar transitieproces?
- Waarom kan het maatschappelijk gezien belangrijk zijn dat ze deze video's maakt en deelt?
- Heb jij een mening over mensen die transgender zijn? Zo ja, wat is die, zo nee, waarom niet?
- Hoe was jouw mening over transgenders voordat je naar Jessie Maya keek?
- Is jouw mening door het kijken van haar YouTube-videos rondom transgenders hierdoor veranderd? Zo ja, Waarom wel of zo nee, waarom niet?
- Zijn er YouTube-videos van Jessie Maya die hierbij een belangrijke rol spelen? Zo ja, welke zijn dit en waarom, zo nee, waarom niet?

Deelvraag 3: hoe draagt de community van Jessie Maya bij aan het zelfbeeld van jongeren rondom hun eigen genderidentiteit?

Zelfbeeld

- Wat zijn voor jou bepalende factoren voor hoe jij naar jezelf kijkt als persoon? Waarom die (denk aan karaktereigenschappen, hobby's/interesses)?
- Speelt gender voor jou een grote rol in wie jij bent? Waarom wel/niet?
- Hoe zou je jouw gender omschrijven?
- Heb je een doel voor jezelf door te kijken naar de video's van Jessie Maya? Zo ja, wat is dat doel?
- Denk je dat je bent veranderd sinds je de video's van Jessie Maya kijkt? Zo ja, hoe?
- Ben je anders naar jezelf gaan kijken op het gebied van jouw genderidentiteit sinds je de video's van Jessie Maya kijkt? Zo ja, hoe komt dit denk je?

Afsluiting

- Wat vond je van het gesprek?
- Zijn er nog dingen die je kwijt wil/wil bespreken?
- Naar leeftijd en opleidingsniveau vragen
- Ben je bereid om eventueel deel te nemen aan verder onderzoek?
- Bedanken voor deelname

Bijlage 3. Wervingsberichten

Bericht 1: eerste contact

Hoi! Ik kwam je profiel tegen, (*compliment geven op basis van profiel, bijvoorbeeld: wat leuk dat je fan bent van Jessie Maya!*). Ik heb een vraag, omdat ik denk dat je me heel erg kan helpen met mijn scriptie. Ik studeer aan de Universiteit Utrecht en mijn scriptie gaat over de manieren waarop jongeren online leren, en dan specifiek over het onderwerp 'genderidentiteit' door middel van de YouTube video's van Jessie Maya. Mijn begeleider is Z. Vermeire: <https://www.uu.nl/medewerkers/ZVermeire>. Ben je tussen de 12 en 20 jaar oud, en bereid om via een online interview van maximaal een uur (videobellen of chatten) wat vragen te beantwoorden, dan hoor ik dit graag! Dit zou heel fijn zijn. Mocht je nog vragen/zorgen hebben, hoor ik dat ook graag. Groetjes (*naam*).

Bericht 2: tweede contact

Wat leuk dat je mee wilt werken aan mijn onderzoek, dankjewel hiervoor! Ik zou graag een dag en tijdstip willen afspreken. Wanneer zou voor jou uitkomen?

Na antwoord van de participant op de vraag wanneer hij/zij zou kunnen, wordt het informed consent verstuurd (dit kan via het platform waarmee op dat moment gecommuniceerd wordt).

Ik stuur je nog een linkje naar het toestemmingsformulier, waarin informatie staat over het onderzoek en waarmee je mij toestemming geeft om jouw antwoorden te gebruiken voor mijn onderzoek. Lees dit goed door (eventueel samen met je ouders/verzorgers) en vul vervolgens de gevraagde gegevens in. Wanneer je het hebt ingevuld, kun je het formulier versturen.